

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет**

**ТЕМА 1. ОСОБЛИВОСТІ ДЕОНТОЛОГІЇ
В РОБОТІ МЕДСЕСТРИ З ДІТЬМИ ТА ЇХ РОДИЧАМИ.
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ АКТИ,
ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ РОБОТУ МЕДСЕСТРИ
ПЕДІАТРИЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

***Методичні вказівки
для самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни "Сестринська практика"***

Затверджено
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 11 від 27.11.2014.

**Харків
ХНМУ
2015**

Тема 1. Особливості деонтології в роботі медсестри з дітьми та їх родичами. Законодавчі та нормативні акти, що регламентують роботу медсестри педіатричного відділення : метод. вказ. для самост. позааудит. роботи студ. з дисципліни "Сестринська практика" / упор. В. А. Клименко, В. П. Кандиба, О. М. Плахотна та ін. – Харків : ХНМУ, 2015. – 12 с.

Упорядники   В. А. Клименко
                         В. П. Кандиба
                         О. М. Плахотна
                         О. М. Ащеулов
                         Ю. В. Карпушенко

Кількість навчальних годин:

- самостійна робота – 3;
- практичні заняття – 4.

Актуальність теми. Знайомство з питаннями медичної етики та деонтології, особливо сестринської деонтології, необхідне для сумлінного виконання професійних обов'язків. Відомо, що чесне та добросовісне виконання повноважень медичної сестри та високогуманне ставлення до людини є необхідною умовою успішного лікування хворого, особливо коли йдеться про маленьких пацієнтів. Уміння знайти спільну мову з родичами дітей значною мірою сприяє одужанню.

Знання функціональних обов'язків медичної сестри й оволодіння основними навичками роботи середнього медичного персоналу підвищить якість підготовки лікарів. Це дозволить лікарю у випадку можливих ускладнень, які можуть виникнути в медичної сестри при проведенні маніпуляції, не лише кваліфіковано пояснити техніку її проведення, але у разі потреби самому виконати зазначену маніпуляцію.

Обізнаність медичної сестри щодо питань законодавства додають впевненості та відповідальності під час виконання службових обов'язків, тому знайомство із законодавчими та нормативними актами необхідне для підготовки сучасної медичної сестри.

Конкретні цілі:

- визначення функціональних обов'язків й основних законодавчих та нормативних актів, що регламентують роботу медсестри педіатричного відділення;
- оволодіння навичками організації роботи медичної сестри педіатричного відділення.

Знати:

1. Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення.
2. Питання моральної та правової відповідальності медичної сестри педіатричного відділення перед суспільством.
3. Законодавчі та нормативні акти, що регламентують роботу медичної сестри педіатричного відділення.

Уміти (перелік практичних навичок):

1. Демонструвати володіння основними принципами медичної деонтології.
2. Демонструвати принципи фахової субординації в системі педіатр – медична сестра.

**Базові знання, вміння, навички, необхідні для вивчення теми
(міждисциплінарна інтеграція)**

Назви попередніх дисциплін	Отримані навички
1. Основи психології. Основи педагогіки. 2. Нормальна анатомія	Аналіз емоцій пацієнта, міжособистісних стосунків, поведінки дітей. Знання будови органів та систем організму. З'ясування значення деяких анатомічних особливостей дитячого організму при організації догляду за дітьми.
3. Нормальна фізіологія	Знання особливостей функціонування органів та систем організму

Контрольні питання до заняття:

1. У чому полягають деонтологічні особливості роботи медичної сестри з дітьми і їхніми родичами?
2. Законодавчі й нормативні акти, що регламентують роботу медичної сестри педіатричного відділення. Викладіть основний матеріал, що міститься в даних документах.
3. Яка структура та у чому полягають основні функції роботи педіатричного стаціонару?
4. Назвіть основні функціональні обов'язки медичної сестри педіатричного стаціонару.
5. Як правильно організувати пост медсестри педіатричного стаціонару?
6. Яку документацію заповнює медична сестра? Правила ведення даної документації.
7. Як відбувається передача чергувань однієї зміни до іншої?
8. Як організована робота сестри маніпуляційного кабінету? Основна документація даного кабінету.
9. Назвіть правила, відповідно до яких відбувається зберігання медикаментів й інструментарію в маніпуляційному кабінеті й на посту.
10. Назвіть номер і зміст наказу, що регламентує призначення, облік і збереження сильнодіючих, наркотичних і отруйних речовин.
11. Як організована робота медичної сестри процедурного кабінету?
12. Назвіть правила збереження інструментарію в процедурному кабінеті?

Графологічні структури окремих питань теми

1. Основні функціональні обов'язки персоналу педіатричного відділення – *додаток 1.*
2. Особливості деонтології в роботі медичних працівників з дітьми і їхніми родичами – *додаток 2.*
3. Основні нормативні акти, які регламентують роботу медичних працівників – *додаток 3.*

НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

Основна :

1. Догляд за хворими / Ю. П. Гніденко, О. М. Ковальова, В. М. Лісовий та ін. ; за ред. О. М. Ковальової. – К. : ВСВ Медицина, 2010. – 488 с.
2. Касевич Н. М. Практикум з сестринської справи / Н. М. Касевич. – К. : Здоров'я, 2005. – 464 с.
3. Пасечко Н. В. Основи сестринської справи / Н. В. Пасечко. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. – 544 с.
4. Мазурин А. В. Общий уход за детьми / А. В. Мазурин, А. М. Запрудный, К. И. Григорьев. – М. : Медицина, 1998. – 292 с.
5. Калиновська Л. С. Загальний догляд за дітьми / Л. С. Калиновська, В. І. Гроховський. – К. : Вища школа, 1993. – 116 с.
6. Руководство к практическим занятиям по уходу за здоровым и больным ребенком / А. Н. Бурая, И. А. Головкин, В. С. Тихомирова, М. П. Шанина. – М. : Медицина, 1985. – 191 с.
7. Усов И. Н. Практические навыки педиатра / И. Н. Усов, М. В. Чичко, Л. Н. Астахова. – Минск : Высшая школа, 1990. – 399 с.
8. Практикум з пропедевтичної педіатрії з доглядом за дітьми / за ред. В. Г. Майданника, К. Д. Дуки. – К. : Знання України, 2002. – 356 с.

Додаткова:

1. Майданник В. Г. Ваша дитина (догляд та виховання) / В. Г. Майданник, В. Г. Бурлай. – К., 2004. – 298 с.
2. Сайт "Нормативно-директивні документи МОЗ України" <http://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=8>
3. Нормативно-правові акти:
  - Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" № 2801/ХІІ від 19.11.1992 року.
  - Указ Президента України "Про Національну програму «Діти України»" № 63/96 від 18.01.1996 р.
  - Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Міжгалузевої комплексної програми "Здоров'я нації" на 2002–2011 роки" № 14 від 10.01.2002 р.
  - Наказ МОЗ України "Про організацію та забезпечення медичної допомоги новонародженим в Україні" № 4 від 05.01.96 р.
  - Наказ МОЗ України "Про організацію та забезпечення медичної допомоги новонародженим в Україні" № 4 від 05.01.96 р. зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ України № 59 від 10.02.2003 р.
  - Наказ МОЗ України "Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років" № 149 від 20.03.2008.

ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Скільки дітей обслуговується на одній педіатричній ділянці?
A. 600. B. 800. C. 1000. D. 450. E. 720.
2. Основні функції поліклініки.
A. Лікувальна робота. D. Все перераховане.
B. Профілактична робота. E. Нічого з перерахованого.
C. Протиепідемічна робота.
3. Що таке деонтологія?
A. Норми поведінки.
B. Моральні правила певної соціальної групи.
C. Професійна етика медичних працівників.
D. Професійний обов'язок медичних працівників.
E. Взаємовідносини підлеглого і начальника.
4. Що таке клінічна лікарня?
A. Стаціонар, об'єднаний з поліклінікою.
B. Лікарня, у якій є відділення різного профілю.
C. Лікарня, у якій здійснюється науково-дослідна робота.
D. Лікарня, у якій здійснюється лікувальна та науково-дослідна робота.
E. Лікарня, що здійснює консультативний прийом.
5. До основних статистичних показників діяльності дитячих лікувально-профілактичних установ відноситься:
A. Дитяча летальність. D. Все зазначене вище.
B. Рівень народжуваності. E. Нічого з перерахованого.
C. Захворюваність.
6. До дитячих лікувально-профілактичних закладів відносять:
A. Дитячу поліклініку та дитячу лікарню.
B. Диспансер і дитячий санаторій.
C. Дитяче відділення пологового будинку та дитячу лікарню.
D. Все зазначене вище.
E. Нічого з перерахованого.
7. До лікувально-профілактичних закладів, що надають переважно профілактичну допомогу, відноситься:
A. Поліклініка. C. Дитячий садок. E. Денний стаціонар.
B. Стаціонар. D. Диспансер.
8. У якому лікувально-профілактичному закладі розташовується кабінет інфекційних захворювань?
A. Стаціонар. C. Поліклініка. E. Диспансер.
B. Санаторій. D. Будинок дитини.

9. Що таке диспансер?

- A. Установа, що забезпечує лікувальну і профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
- B. Установа, де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.*
- C. Установа для надання спеціалізованої лікувальної допомоги.*
- D. Установа для проведення лікувально-реабілітаційних заходів.*
- E. Установа для проведення загальнооздоровчих заходів.*

10. Що таке дитячий санаторій?

- A. Установа, що забезпечує лікувальну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
- B. Установа, де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.*
- C. Установа, що забезпечує надання спеціалізованої лікувальної допомоги.*
- D. Установа для проведення лікувально-реабілітаційних та загальнооздоровчих заходів.*
- E. Установа, що забезпечує профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*

11. Що таке дитяча поліклініка?

- A. Установа, що забезпечує лікувальну і профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
- B. Установа, де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.*
- C. Установа, що забезпечує надання спеціалізованої лікувальної допомоги.*
- D. Установа для проведення лікувально-реабілітаційних заходів.*
- E. Установа для проведення загальнооздоровчих заходів.*

12. Що таке дитяча лікарня?

- A. Установа, що забезпечує лікувальну і профілактичну допомогу дітям у віці від 0 до 18 років.*
- B. Установа, де проводять кваліфіковане лікування дітей від 0 до 18 років.*
- C. Установа, що забезпечує надання спеціалізованої лікувальної допомоги.*
- D. Установа для проведення лікувально-реабілітаційних заходів.*
- E. Установа для проведення загальнооздоровчих заходів.*

13. Який документ не оформлюють у приймальному відділенні?

- A. Журнал госпіталізації.*
- B. Журнал відмови від госпіталізації.*
- C. Журнал диспансерної групи.*
- D. Історія хвороби.*
- E. Статистичний талон.*

14. Яку документацію не ведуть у дитячій поліклініці?

- A. Історію розвитку дитини.*
- B. Карту профілактичних щеплень.*
- C. Журнал відвідування кабінету здорової дитини.*
- D. Історію хвороби.*
- E. Журнал викликів.*

- 15.** Що є складовою частиною історії хвороби?
A. Лист харчування. D. Все зазначене вище.
B. Лист лікарських призначень. E. Нічого з переліченого вище.
C. Температурний лист.
- 16.** Що є основним медичним документом здорової дитини в поліклініці?
A. Історія розвитку дитини.
B. Історія хвороби.
C. Карта щеплень.
D. Карта диспансерного спостереження.
E. Журнал відвідування кабінету здорової дитини.
- 17.** До структури поліклініки не входить:
A. Реєстратура. D. Приймальне відділення.
B. Денний стаціонар. E. Лабораторія.
C. Фізіотерапевтичний кабінет.
- 18.** До структури стаціонару не входить:
A. Приймальне відділення.
B. Лабораторія.
C. Кабінет інфекційних захворювань.
D. Фізіотерапевтичне відділення.
E. Кабінет функціональної діагностики.
- 19.** У разі відмови батьків від госпіталізації активний виклик передається:
A. До поліклініки за місцем проживання.
B. До санстанції.
C. Родичам.
D. До школи або дитячого садка.
E. Головному лікарю.
- 20.** Інформація з журналу екстрених повідомлень передається:
A. Дільничному лікарю. D. Родичам.
B. До школи або дитячого садка. E. Головному лікарю.
C. До санепідстанції.

ЕТАЛОНИ ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

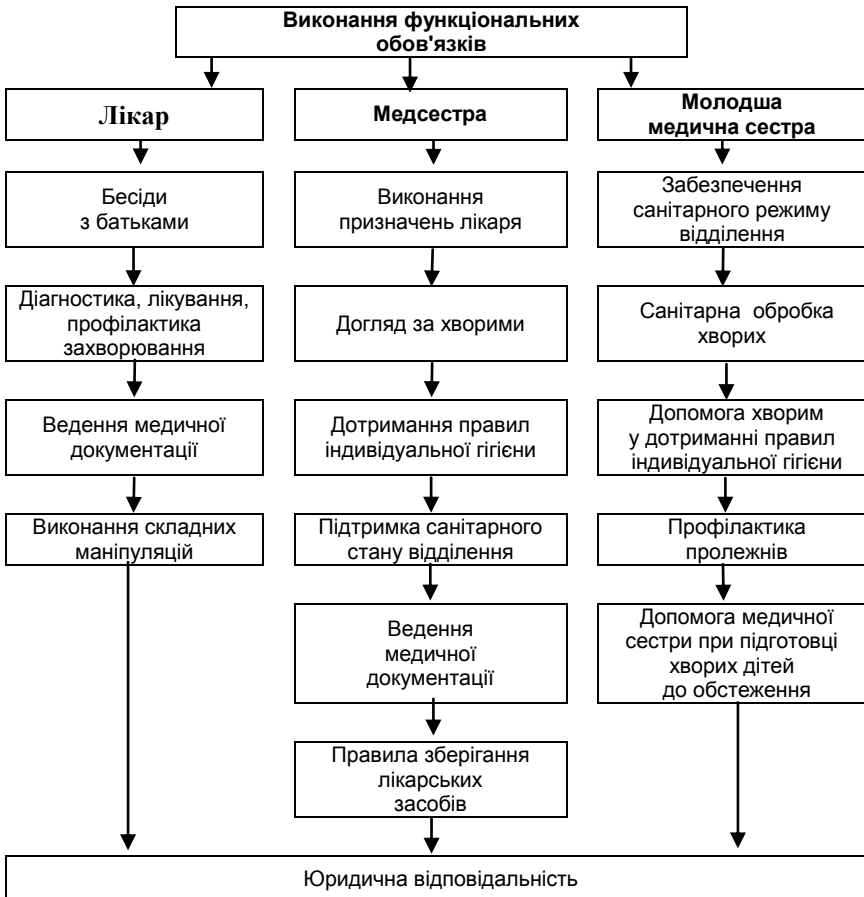
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	C	D	D	D	C	C	C	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	C	D	D	A	D	C	A	C

Завдання для індивідуальної роботи студента

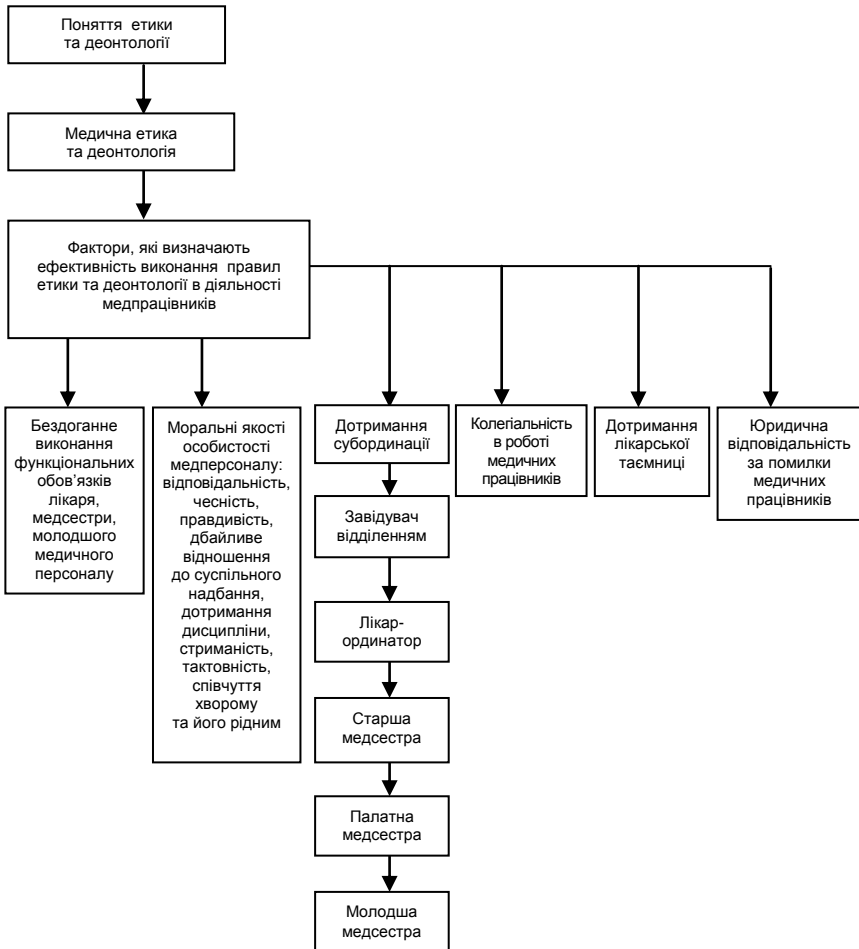
Підготувати бесіду з медичними сестрами про необхідність збереження лікарської таємниці.

**Графологічна структура теми:
«Основні функціональні обов'язки персоналу
педіатричного відділення»**

**Графологічна структура теми:
«Особливості деонтології в роботі медичних працівників
з дітьми і їхніми родичами»**

**Основні нормативні акти,
які регламентують роботу медичних працівників**

- Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" № 2801/ХІІ від 19.11.1992 року.
- Указ Президента України "Про Національну програму "Діти України" № 63/96 від 18.01.1996 р.
- Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Міжгалузевої комплексної програми "Здоров'я нації" на 2002–2011 роки" № 14 від 10.01.2002 р.
- Наказ МОЗ України "Про організацію та забезпечення медичної допомоги новонародженим в Україні" № 4 від 05.01.96 р.
- Наказ МОЗ України "Про організацію та забезпечення медичної допомоги новонародженим в Україні" № 4 від 05.01.96 р. зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ України № 59 від 10.02.2003 р.
- Наказ МОЗ України "Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років" № 149 від 20.03.2008.

**Закон України "Основи законодавства України
про охорону здоров'я"**

Основи законодавства України про охорону здоров'я визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні, регулюють суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності й довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, попередження і зниження захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшення спадковості.

Стаття 6. Право на охорону здоров'я.

Стаття 28. Створення сприятливих для здоров'я умов праці, навчання, побуту та відпочинку.

Стаття 31. Обов'язкові медичні огляди.

Стаття 66. Обов'язкові медичні огляди працюючих підлітків.

Закон України "Про колективні договори і угоди"

Цей Закон визначає правові засади розробки, укладення та виконання колективних договорів й угод з метою сприяння регулюванню трудових відносин та соціально-економічних інтересів працівників та роботодавців.

- Стаття 1. Колективний договір і угода.
- Стаття 2. Сфера укладення колективних договорів, угод.
- Стаття 3. Сторони колективного договору, угоди.
- Стаття 7. Зміст колективного договору.

Закон України "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення"

Цей Закон регулює суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя, визначає відповідні права і обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлює порядок організації державної санітарно-епідеміологічної служби і здійснення санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні.

- Стаття 4. Права громадян.
- Стаття 5. Обов'язки громадян.
- Стаття 21. Гігієнічне навчання і виховання громадян.
- Стаття 22. Вимоги до житлових та виробничих приміщень, територій, засобів виробництва і технологій.
- Стаття 23. Забезпечення радіаційної безпеки.
- Стаття 26. Обов'язкові медичні огляди.
- Стаття 27. Профілактичні щеплення.

Закон України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності та епідеміологічного благополуччя населення"

Цей Закон визначає особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок.

- Стаття 19. Право профспілок, їх об'єднань представляти і захищати права та інтереси членів профспілок.
- Стаття 20. Право профспілок, їх об'єднань на ведення колективних переговорів та укладання колективних договорів і угод.
- Стаття 44. Відповідальність за порушення вимог щодо охорони праці.

Навчальне видання

**ТЕМА 1. ОСОБЛИВОСТІ ДЕОНТОЛОГІЇ
В РОБОТІ МЕДСЕСТРИ З ДІТЬМИ ТА ЇХ РОДИЧАМИ.
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ АКТИ,
ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ РОБОТУ МЕДСЕСТРИ
ПЕДІАТРИЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

***Методичні вказівки
для самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни «Сестринська практика»***

Упорядники   Клименко Вікторія Анатоліївна
                         Кандиба Василь Петрович
                         Плахотна Ольга Миколаївна
                         Ащеулов Олександр Михайлович
                         Карпушенко Юлія Валентинівна

Відповідальний за випуск   В. А. Клименко

Редактор М. В. Тарасенко
Коректор Є. В. Рубцова
Комп'ютерна верстка О. Ю. Лавриненко

План 2015, поз. 81.
Формат А5. Ризографія. Ум. друк. арк. 0,8.
Зам. № 15-3283.

**Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Леніна, 4, м. Харків, 61022
izdatknmu@mail.ru, izdat@knmu.kharkov.ua**

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.

**Тема 1. Особливості деонтології
в роботі медсестри з дітьми
та їх родичами.**

**Законодавчі та нормативні акти,
що регламентують роботу медсестри
педіатричного відділення**

*Методичні вказівки
для самостійної
позааудиторної роботи студентів
з дисципліни «Сестринська практика»*